

Development of Learning Management Evaluation Model that Promotes Self-Direct Learning skills for Junior High School Students

Laddawan Jompansa¹ Athit Athan² and Arun Suikraduang³

Received	Reviewed	Revised	Accepted
15 /10/2562	24/10/2562	13/01/2563	27/01/2563

Abstract

The purposes of the research were to Develop A model for the evaluation of learning management that promotes Self-Directed learning skills for Junior High School. The instrument used in the research was a 5 level estimation evaluation form. Using basic statistics such as mean, standard deviation, and percentage to analyze data in qualitative and quantitative. The research found that: 1) The guidelines for evaluate of learning management that promote Self-Directed learning skills for Junior High School consisted of 4 main components are: (1) Objective (2) Situation (3) Resources or academic resources and (4) results And The components have 13 main indicators and 24 sub-indicators. 2) A model for evaluating learning management that promotes Self-Directed learning skills for Junior High School looks like a structure chart related to 5 components: (1) Evaluation objectives (2) Objective (3) Evaluation method (4) Evaluator And (5) Evaluation criteria, And the purpose of evaluation for information In the development of learning management that promotes Self-Directed learning skills. The evaluation objectives consist of 4 components which are (1) Aim, (2) Situation, (3) Resources or Academic Resources, and (4) Results, the components have 12 main indicators and 22 sub-indicators.

Keywords: Development of Learning Management, Promotes Self-Direct Learning Skills

¹ Philosophiae doctor (Research and Evaluation Faculty of Education) Faculty of Education Rajabhat Maha sarakham University, E-mail: laddawan_2520@hotmail.com

² Assistant professor of Faculty of Education Rajabhat Maha sarakham University, E-mail: Artee_art@hotmail.com

³ Lecturer of Faculty of Education Rajabhat Maha sarakham University, E-mail: arun.suikraduang@gmail.com

การพัฒนา รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ลัดดาวัลย์ จอมพรรษา⁴ อาทิตย์ อาจหาญ⁵ และ อริญ ชูยกระเดื่อง⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน ลักษณะมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางในการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย 2) สภาพการณ์ 3) ทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ และ 4) ผลลัพธ์ ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มี 13 ตัวบ่งชี้หลัก และ 24 ตัวบ่งชี้ย่อย 2) รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 5 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์ การประเมิน โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย 2) สภาพการณ์ 3) ทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ และ 4) ผลลัพธ์ ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มี 12 ตัวบ่งชี้หลัก และ 22 ตัวบ่งชี้ย่อย

คำหลัก: การพัฒนาการจัดการเรียนรู้, ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

บทนำ

การเรียนรู้มีความสำคัญและเกิดขึ้นตลอดชีวิตของทุกคน ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญเพราะการเรียนรู้จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลเกิดการพัฒนาในทุกด้าน ดังที่ Janphen Phusopha (2016: 8081) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญที่ช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่ ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต การเรียนรู้จึงนับว่า เป็นหัวใจของการดำรงชีวิต ทุกคนเกิดมาจะต้องเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา

⁴ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁵ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁶ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

7 กล่าวว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (Government Gazette. 1999: 3)

ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้เกิดความพยายามค้นหาคำตอบเพื่อตนจะได้กระจ่างในข้อสงสัยเหล่านั้น ช่วยให้เรารสร้างวิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้เราได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นจะมีกฎหรือหลักการของการเกิดพฤติกรรม หรือมีปัจจัยใดที่ทำให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ มีบทบาทอย่างยิ่งต่อ การทำให้มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมจนกระทั่งมีชีวิตรอดและประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และในด้านการศึกษการเรียนรู้ นับเป็นจุดมุ่งหมายหลัก และการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับ การเรียนรู้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและมีแนวทางในการออกแบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 จึงได้กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนต้องอยู่บนพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนานักเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เพิ่มเติมตามศักยภาพ (Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. 2009: 28-29)

การจัดการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีความรู้และผ่านการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด โดยการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการนำหลักสูตรเข้าสู่ชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ในขณะเดียวกันกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญ (Prakhasit Arnupharbsaenyakorn. 2013: 2-3) การเรียนรู้ด้วยตนเองจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ยอมรับสภาพ

ความแตกต่างของแต่ละบุคคล เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับศักยภาพของนักเรียน นักเรียนจะมีความสามารถ สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง มั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจได้ตลอดชีวิต ซึ่ง Teera Runcharoen and Wassana Sripairot (2011: 145) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองจัดเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อการอยู่รอดของชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับสภาพความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นการเรียนรู้ที่ยอมรับศักยภาพของนักเรียน ยอมรับว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ เพื่อที่จะให้ตนเองสามารถดำรงอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข และได้มีการศึกษาได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเองหลายท่าน ดังเช่น โนลส์ (Knowles) (1975: 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง นักเรียนจะทำการวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ จำแนกแจกแจงข้อมูลในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นคนและอุปกรณ์ คัดเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและประเมินผลการเรียนรู้นั้น

จากการศึกษาค้นคว้ายังไม่พบว่ามีรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งจากการศึกษาข้อมูลจากสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองยังไม่มีรูปแบบการประเมินที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นแนวเดียวกันในการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นการประเมินแนวใหม่ที่เน้นความครอบคลุมและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผลการประเมินมีความตรงตามสภาพจริงและได้สารสนเทศที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการกำกับติดตามในการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
4. เพื่อประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระเบียบวิธีการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการประเมินจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ตำรา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมินและ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน และโรงเรียนที่เป็น Best Practices ได้แก่ โรงเรียนนาข้าววิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกเอกสาร และแบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาตำรา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ การประเมินและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา และการแจกแจงความถี่ และนำเสนอผล การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยาย

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล ได้แก่ 1) ตำรา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมิน การเรียนรู้ด้วยตนเอง 1 ได้ร่างรูปแบบการประเมิน การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในระยะที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ ร่างรูปแบบการประเมิน การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน (Rattana Buosonte, 2015) เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และนำข้อมูลมาสร้างเป็นคู่มือการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) (Rattana Buosonte, 2015) และ 2) แบบประเมินรูปแบบการประเมินและคู่มือการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และใช้แบบประเมินรูปแบบ การประเมินและคู่มือการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาทำการ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหา และนำข้อมูลจากแบบ

ประเมินคู่มือการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าร้อยละ

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และ 2) ครู/นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ห้องที่ครูสมัครใจเข้าร่วมเข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในระยะที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ครั้ง เพื่อศึกษาความตรงตามสภาพจริงของรูปแบบ การประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้รูปแบบการประเมินจากกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการนำรูปแบบ การประเมิน ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียวกันที่ใช้รูปแบบการประเมินทั้ง 2 ครั้ง เพื่อศึกษาความตรงตามสภาพจริงของรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น

ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่เข้าร่วมโครงการ ที่ได้นำรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแล้วจากการทดลองใช้ในระยะที่ 3 และ 2) ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ครูเข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประเมินการใช้ประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้อง (Accuracy) (Rattana Buosont, 2007) ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scales) แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลค่าตามเกณฑ์ การแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยเป็นระดับโดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวทางการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์จากการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ใน 5 ประเด็น สรุปได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มี 13 ตัวบ่งชี้หลัก และ 24 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และเป้าหมายในการประเมินผล 2) สภาพการณ์ ประกอบด้วย การจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ และทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ 3) ทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ ประกอบด้วย บุคลากร วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ผลลัพธ์ ประกอบด้วย การประเมินผลและปรับปรุง การสะท้อนผลข้อมูลย้อนกลับ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

2. ผลการพัฒนาแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการสร้างแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีมุ่งประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน การประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มี 12 ตัวบ่งชี้หลัก และ 22 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยมีน้ำหนักคะแนนความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบในการประเมินมีส่วนน้ำหนักความสำคัญเท่ากัน เท่ากับ 25 3) วิธีการประเมิน การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย (3.1) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน (3.2) คณะกรรมการประเมินประชุมชี้แจงผู้รับการประเมิน (3.3) ดำเนินการประเมิน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับเกณฑ์การให้คะแนนตามคุณลักษณะที่กำหนดแบบรูบลิคสกอว์ (rubrics score) ดำเนินการ

ประเมิน 2 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน คือ ประเมินกลางภาคเรียน ก่อนสอบกลางภาคเรียน และประเมินปลายภาคเรียน ก่อนสอบปลายภาคเรียน (3.4) วิเคราะห์ผลการประเมิน (3.5) สรุปผลการประเมิน (3.6) ประชุมสะท้อนผล การประเมิน และ (3.7) รายงานผลการประเมิน 4) ผู้ทำการประเมิน ผู้ทำการประเมิน ประกอบด้วย (4.1) ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (4.2) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (4.3) ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (4.4) ครูประเมินตนเอง และ (4.5) ศึกษานิเทศก์ โดยมีน้ำหนักความสำคัญของแหล่งประเมินทั้ง 5 แหล่งเท่ากัน แหล่งละ 20 เปอร์เซนต์ 5) เกณฑ์การประเมิน ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้การเปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์สัมบูรณ์ โดยการเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับเกณฑ์การประเมินรายตัวบ่งชี้ย่อยในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีลักษณะเป็นระดับคะแนน 5 ระดับคะแนน ตามมาตรฐานของแต่ละตัวบ่งชี้ย่อย

3. ผลการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการประเมินความการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครั้งที่ 1 ซึ่งมีผู้รับการประเมิน จำนวน 11 คน โดยรวมมีคะแนนรวมทุกองค์ประกอบเท่ากับ 4,233 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 76.96 คิดเป็นร้อยละของคะแนนเท่ากับ 69.97 มีผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับพอใช้

ผลการประเมินความการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครั้งที่ 2 ซึ่งมีผู้รับการประเมิน จำนวน 11 คน โดยรวมมีคะแนนรวมทุกองค์ประกอบเท่ากับ 5,446 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 99.02 คิดเป็นร้อยละของคะแนนเท่ากับ 90.02 มีผลการประเมินการจัดการ เรียนรู้ อยู่ในระดับยอดเยี่ยม

4. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาแนวทางการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมาย

ประกอบด้วย (1.1) วัตถุประสงค์ (1.2) เนื้อหา (1.3) เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และ (1.4) เป้าหมายในการประเมินผล 2) สภาพการณ์ ประกอบด้วย (2.1) การจัดประสบการณ์การจัดการจัดการเรียนรู้ (2.2) การจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ (2.3) ทักษะการจัดการเรียนรู้ 3) ทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ ประกอบด้วย (3.1) บุคลากร (3.2) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และ (3.3) สถานที่และ สิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ผลลัพธ์ ประกอบด้วย (4.1) การประเมินผลและปรับปรุง (4.2) การสะท้อนผลข้อมูลย้อนกลับ (4.3) ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน ได้แก่ ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เกิดกับนักเรียน ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบ มี 13 ตัวบ่งชี้หลัก และ 24 ตัวบ่งชี้ย่อย ซึ่งผู้วิจัยนำองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้มา กำหนดสิ่งที่มุ่งประเมินเป็น 4 องค์ประกอบ และกำหนดตัวบ่งชี้ในการพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ และ เนื้อหา 2) สภาพการณ์ ประกอบด้วย การจัดประสบการณ์ การเรียน และการจัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) ทรัพยากรหรือแหล่งวิชาการ ประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ และสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และ 4) ผลลัพธ์ ประกอบด้วย การประเมินผลและปรับปรุง ข้อมูลย้อนกลับ และ ผลลัพธ์ที่เกิดกับนักเรียน แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง Tisana Khammani (2010: 126) และแนวคิดของสเคเจอร์ (Skager) (1978: 116-117) ที่กล่าวถึงลักษณะของบุคคลซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่าบุคคลที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเองจะมีลักษณะซึ่งสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นตัวบ่งชี้ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ได้ดังนี้ 1) มีความเข้าใจในความแตกต่างด้านความคิด 2) เป็นบุคคลที่เป็นตัวของตัวเอง และเป็นคนที่เรียนรู้ด้วยตนเองได้ 3) เป็นผู้มีความมุ่งมั่นอยู่ภายในต่อกิจกรรมการเรียนรู้ 4) เป็นผู้ยอมรับตนเอง (self-acceptance) 5) ความสามารถวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง 6) รู้วิธีการที่จะเรียน (know how to learn) 7) มีความสามารถในการหาบุคคลและแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม 8) มีความสามารถที่จะสัมพันธ์กับคนอื่นได้ดี 9) มีความสามารถลงมือปฏิบัติ 10) มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล 11) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ในการเรียน ยินดีที่จะเปลี่ยนแปลง และ 12) สามารถที่จะประเมินตนเองหรือยอมรับการประเมินตนเองโดยผู้อื่น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Penprapa Kuapituk (2012: 168-172) ศึกษาค้นคว้า การพัฒนารูปแบบ การประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล การดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 4 ตอน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล มีลักษณะเป็นแผนภูมิที่มีโครงสร้างสัมพันธ์กัน 4 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมายของการประเมิน มีเป้าหมายของการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล 2) สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ได้แก่ แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ ปัจจัยการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลผลิต

การเรียนรู้ และการสร้างภาคีเครือข่ายการเรียนรู้ 3) วิธีการประเมิน ประกอบด้วย ผู้ประเมิน ขั้นตอนการประเมิน เครื่องมือประเมิน และระยะเวลาการประเมิน และ 4) เกณฑ์การประเมิน เป็นเกณฑ์สัมบูรณ์ที่พัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ และรายงานการวิจัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูล ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการประเมิน การจัดการเรียนรู้ จึงทำให้วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีความสอดคล้องเหมาะสมในการนำไปประเมินการจัดการเรียนรู้ ๓

2. ผลการพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการสร้างรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่จะประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้และการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากตำรา รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการทำารรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่จะประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์ การประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีรูปแบบการประเมินของ Sirichai Kanjanawasee (2011: 103-128) มีแนวคิดที่สำคัญ 2 แนวคิด คือ การประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision oriented Evaluation) กับ การประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Value oriented Evaluation) สำหรับมาตรการเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินที่สำคัญ ได้แก่ วิธีการประเมิน หรือ “ประเมินอย่างไร?” โดยสามารถจัดเป็นแนวคิดที่สำคัญ 2 แนวคิด คือ วิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) กับวิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) ซึ่งถ้านักประเมินต้องการเลือกรูปแบบการประเมินไปใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแล้ว นักประเมินจะต้องไม่ยึดติดกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง (Model-Free Approach) โดยนักประเมินจะต้องมีความสามารถในการพัฒนาเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หรือประเด็นปัญหาที่ต้องการประเมินกับปรัชญาหรือแนวคิดทางการประเมินของนักทฤษฎีการประเมินที่ใช้ในการสร้างรูปแบบของการประเมินหรือแนวทางการประเมินนั้น ๆ และได้แบ่งมิติของการประเมินใหญ่ ๆ 2 มิติ คือ มิติวัตถุประสงค์ ได้แก่ การประเมินเน้นการตัดสินใจ และ การประเมินเน้นการตัดสินคุณค่า และมิติ

วิธีการ ได้แก่ วิธีเชิงระบบ และวิธีเชิงธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดการประเมินเชิงระบบในการพัฒนา รูปแบบ การประเมินงานวิจัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ วัตถุประสงค์ของ การประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินของ Sirichai Kanjanawasee (2011: 103-128) การตัดสินใจคุณค่าภายนอก ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านของสิ่งที่มีประเมินไม่ว่าจะเกี่ยวกับการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ หรือผลที่ได้ นักประเมินสามารถกระทำได้โดยการสรุปอ้างอิงจากสิ่งที่สังเกตได้ตามตัวบ่งชี้เพื่อ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยนักประเมินสามารถเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐานของสิ่งนั้น (เกณฑ์สัมบูรณ์) หรือเกณฑ์จากการเปรียบเทียบกับโครงการเดิมที่ทำมาแล้ว หรือโครงการอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน (เกณฑ์ สัมพัทธ์) ในการเลือกใช้เกณฑ์อย่างเหมาะสมสำหรับใช้ตัดสินให้ครอบคลุมคุณค่าด้านที่ต้องการประเมิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณค่าของสิ่งนั้น นักประเมินจะต้องพิจารณาถึงความสำคัญของ บริบทและจุดเน้นของ การประเมินในช่วงระยะที่ทำการประเมินนั้น ๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด เกณฑ์โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญกำหนดเกณฑ์แบบเกณฑ์สัมบูรณ์

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Preecha Kansaet (2017: 247-249) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา รูปแบบ การประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการประเมิน การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มีลักษณะเป็นแบบแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 6 องค์ประกอบ คือ หัวข้อการ ประเมิน วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน และเกณฑ์การ ประเมิน สอดคล้องงานวิจัยของกับ Athit Athan (2015: 193-199) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา รูปแบบการ ประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี วัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 7 องค์ประกอบ คือ หัวข้อการ ประเมิน วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และผู้ใช้สารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบรน พี โดนอาฮิว (Brian P. Donahue) (2016: 163-166) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการสอนของครู กรณีศึกษารูปแบบการประเมินการสร้างเจต คติของครูอย่างไรตามรูปแบบของ มาร์ซาโน (MARZANO) โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อสำรวจครูว่า เข้าใจและเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติอย่างไรในการสอนเพื่อตอบสนองต่อการประเมิน ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการสอน ครูรับรู้อุปสรรคสำคัญในการดำเนินงาน การปฐมนิเทศมีผลต่อการ ปฏิบัติงานตามข้อกำหนด และความเป็นผู้นำในฐานะผู้นำโรงเรียนมีผลต่อการปฏิบัติงานของครู

ประสบการณ์ของครูและการให้การสนับสนุนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินงานของครู

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการนำข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมา วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างรอบคอบและรอบด้าน เพื่อให้ได้องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ วิธีการประเมินและ เกณฑ์การประเมินของรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการประเมินได้ในสภาพ จริง ที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อนักเรียนต่อไป

3. ผลการใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คะแนนของผลการประเมินครั้งที่ 2 สูงกว่าคะแนน ผลการประเมินในครั้งที่ 1 ที่ เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประเมิน ฯ และวางแผนดำเนินการในการ ประเมินครั้งที่ 2 เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Pitsanu Fongsri (2008: 31-39) ที่กล่าวว่า รูปแบบการประเมินตามรูปแบบยึดสภาพจริง (Authentic Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่เน้นการพิจารณาผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง เพื่อแก้ข้อจำกัดของการประเมิน โดยการ พิจารณาดัดสินตามมิติระดับคุณภาพ (Rubrics) ซึ่งส่วนมากจะใช้ 5 ระดับ คล้ายมาตรประมาณค่า (Rating) แต่มีรายละเอียดแต่ละระดับชัดเจน ซึ่งเป็นระดับมาตรฐานที่ยอมรับสำหรับใช้เปรียบเทียบภายในกลุ่มและ ระหว่างกลุ่ม แนวคิดของ Rattana Buosonte (2007: 25) ที่กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน (Evaluation Model) เป็นการถ่ายทอดแบบหรือภาพจำลองของทฤษฎีการประเมิน ซึ่งจะแสดงถึงความสัมพันธ์อย่างเป็น ระบบระหว่างส่วนหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน รูปแบบการประเมินจึงไม่ใช่รายละเอียดหรือสิ่งที่ สมบูรณ์เป็นจริงเกี่ยวกับ การประเมินหากแต่รูปแบบการประเมินจะช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการ ประเมินได้อย่างเป็นระบบ และแนวคิดของ Educational Standards Bureau, Office of the Rajabhat Institute Council (2002: 66) การเลือกรูปแบบการประเมินเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินควรจะ ได้มีการพิจารณาความเหมาะสม หรือความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและจุดประสงค์ของโครงการที่จะ ประเมิน และจากผลการประเมินในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการประเมินที่ผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้น มีความตรงตามสภาพจริงในการประเมิน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Athit Athan (2015: 193-199) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนารูปแบบการ ประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี วัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียน พิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้

และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Penprapa Kuapituk (2012: 168-172) ศึกษาค้นคว้า การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาต่างประเทศ ระดับประถมศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลที่พัฒนาขึ้น ทำให้ครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้ มีความตรงเชิงจำแนก และมีความมาตรฐานการประเมินด้านการใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และมีความเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Omthajit Pansri (2008: 251-261) ศึกษาค้นคว้า การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อนำรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริง พบว่า มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์คุณภาพงานประเมินทั้งด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kasemsan Panitcharoen (2011: 114) ศึกษาค้นคว้า การพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาข้อมูลจากนักเรียน ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 28 คน การตัดสินผลการประเมิน โดยต้องวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์และคำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียน และการสะท้อนป้อนกลับผลการประเมิน และนำผลประเมินไปใช้โดย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการวางแผน ประชุมชี้แจงกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยอย่างรอบคอบ ในการนำรูปแบบการประเมินไปใช้ประเมินให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอนในการประเมินที่ชัดเจน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงตามสภาพจริงในการนำมาพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินที่สอดคล้องเหมาะสม มีความถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อ การประเมินการจัดการเรียนรู้ ๆ มีการสะท้อนผลการประเมินเพื่อให้ผู้รับการประเมินได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นจริงที่ทำให้ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินตระหนักถึงความสำคัญในการนำสารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนต่อไป

4. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น พบว่า ผลการประเมินทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ การประเมิน และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจน การสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสิ่งที่มุ่งประเมิน จนได้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีการใช้ประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องที่จะนำไปใช้ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ได้จริง โดยสามารถอธิบายโครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เป็นแบบแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทฤษฎีรูปแบบการประเมินของ Sirichai Kanjanawasee (2011: 103-128) แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง Tisana Khammani (2010: 126) และแนวคิดของสเคเจอร์ (Skager) (1978: 116-117) ที่กล่าวถึงลักษณะของบุคคลซึ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ronnachai Srisuthunyavon (2017: 245-247) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา รูปแบบ การประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการประเมินมีความคิดเห็นต่อคู่มือการประเมินการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Preecha Kansaet (2017: 247-249) ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบ การประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีผลการประเมินด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความถูกต้อง ส่วนด้านอื่น ๆ ที่เหลือ อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีกระบวนการพัฒนารูปแบบการประเมินที่มีการศึกษาเอกสาร ดำรงงานวิจัย และบทความทางวิชาการอย่างรอบด้าน มีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องและเหมาะสมในการนำไปใช้ และมีการตรวจสอบรูปแบบการประเมิน ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้รูปแบบการประเมินที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1.1 การประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสำคัญและจำเป็นเพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จึงควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง

1.2 การประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ทำการประเมิน และผู้รับประเมินควรศึกษาคู่มือการประเมินอย่างละเอียด เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน อันจะส่งผลต่อ การได้สารสนเทศที่ถูกต้องในการนำไปพัฒนาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นให้เกิดกับนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

References

- Athit Athan. (2015). *Development of the learning management assessment model of School Special Science Classroom at the high school level*. Doctor of Philosophy thesis (Research and Study Evaluation): Rajabhat Maha Sarakham University.
- Brian P. Donahue. (2016). *The Implementation of a new Teacher Evaluation Model: A Qualitative Case study of How Teachers Make Sense of the MARZANO Teacher Evaluation Model*. The degree Doctor of Education, New Jersey, United States of America: Rowan University.
- Educational Standards Bureau, Office of the Rajabhat Institute Council. (2002). *Academic set for development*. Nakhon Ratchasima: Thatthong Publication.
- Government Gazette. (1999). *National Education Act 1999*. Volume 116, chapter 74 A.
- Janphen Phusopha. (2016). *Psychology and guidance for teachers*. Mahasarakham: Taksila Printing.
- Kasemsan Panitcharoen. (2011). "Development of Authentic Assessment Model in Physical Education Learning Management for Mathayomsuksa Three Students". *Journal of Education, Srinakharinwirot University*. 26 (3): 114-126
- Knowles, M.S. (1975). *Self-directed Learning: A guide for learners and teachers*. Chicago: Association Press.

- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2009). *Basic Education Core Curriculum 2008*. Bangkok: Printing House, The Agricultural Cooperative Federation of Thailand, Ltd.
- Omthajit Pansri. (2008). *Development of a Bilingual Education Assessment Model in a Bilingual Education Institution*. Doctor of Education Thesis: Naresuan University.
- Penprapa Kuapituk. (2012). The Development of an Evaluation Model on Learning Management of Foreign Language Teachers in the World-Class Standard Primary Schools. Doctor of Philosophy thesis (Research and Study Evaluation): Rajabhat Maha Sarakham University.
- Pitsanu Fongsri. (2008). *Educational assessment: concept into practice*. 5th edition. Bangkok: Dan Suttha Publishing Company Limited.
- Prakhasit Arnupharbsaenyakorn. (2013). *Learning management*. Mahasarakham: Mahasarakham University.
- Preecha Kansaet. (2017). *Development of a learning management assessment model to promote life skills in the 21st century of Junior high school students*. Doctor of Philosophy thesis (Research and Study Evaluation): Rajabhat Maha Sarakham University.
- Rattana Buosonte. (2007). *Direction and area of assessment*. 2nd edition. Bangkok: V. Print (1991).
- Rattana Buosonte. (2015). *Educational qualitative research*. 5th edition. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Ronnachai Srisuthunyavon. (2017). Developing the Evaluation Model Through Learning Management Integrating Unified Instructions of the Basic Educational Teachers Under Office of the Basic Education Commission (OBEC). Doctor of Philosophy thesis (Research and Study Evaluation): Rajabhat Maha Sarakham University.
- Sirichai Kanjanawasee. (2011). *Evaluation theory*. Edition 8. Bangkok: Sam Lada Limited Partnership.
- Skager, Rodney. (1978). *Lifelong Education and Evaluation Practice*. Oxford: Frankfurt UNESCO Institute for Education.
- Teera Runcharoen and Wassana Sripairot. (2011). *Individual Development strategy of learning*. Bangkok: Sorghum.
- Tisana Khammani. (2010). *Teaching Science: Knowledge for the organization of an effective learning process*. 13th edition. Bangkok: Dan Suttha Publishing Company.